

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

13 травня 2019 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 232/ко-19

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі колегії:

головуючого - Устименко В.Є.,

членів Комісії: Гладія С.В., Луцюка П.С.,

розглянувши питання про результати кваліфікаційного оцінювання судді Київського окружного адміністративного суду Шевченко Анни Василівни на відповідність займаній посаді,

встановила:

Згідно з пунктом 16¹ розділу XV «Перехідні положення» Конституції України відповідність займаній посаді судді, якого призначено на посаду строком на п'ять років або обрано суддею безстроково до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)», має бути оцінена в порядку, визначеному законом.

Пунктом 20 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (далі - Закон) передбачено, що відповідність займаній посаді судді, якого призначено на посаду строком на п'ять років або обрано суддею безстроково до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)», оцінюється колегіями Вищої кваліфікаційної комісії суддів України в порядку, визначеному цим Законом.

Виявлення за результатами такого оцінювання невідповідності судді займаній посаді за критеріями компетентності, професійної етики або доброчесності чи відмова судді від такого оцінювання є підставою для звільнення судді з посади за рішенням Вищої ради правосуддя на підставі подання відповідної колегії Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Рішенням Комісії від 01 лютого 2018 року № 8/зп-18 призначено кваліфікаційне оцінювання 1 790 суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді, зокрема судді Київського окружного адміністративного суду Шевченко А.В.

Частиною п'ятою статті 83 Закону встановлено, що порядок та методологія кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення затверджуються Комісією.

Відповідно до пунктів 1, 2 глави 6 розділу II Положення про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям

кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення, затвердженого рішенням Комісії від 03 листопада 2016 року № 143/зп-16 (у редакції рішення Комісії від 13 лютого 2018 року № 20/зп-18) (далі - Положення), встановлення відповідності судді критеріям кваліфікаційного оцінювання здійснюється членами Комісії за їх внутрішнім переконанням відповідно до результатів кваліфікаційного оцінювання. Показники відповідності судді критеріям кваліфікаційного оцінювання досліджуються окремо один від одного та у сукупності.

Пунктом 11 розділу V Положення встановлено, що рішення про підтвердження відповідності судді займаній посаді ухвалюється у разі отримання суддею мінімально допустимого і більшого бала за результатами іспиту, а також більше 67 відсотків від суми максимально можливих балів за результатами кваліфікаційного оцінювання всіх критеріїв за умови отримання за кожен з критеріїв бала більшого за 0.

Положеннями статті 83 Закону передбачено, що кваліфікаційне оцінювання проводиться Комісією з метою визначення здатності судді здійснювати правосуддя у відповідному суді за визначеними критеріями. Такими критеріями є: компетентність (професійна, особиста, соціальна тощо), професійна етика, доброчесність.

Згідно зі статтею 85 Закону кваліфікаційне оцінювання включає такі етапи:

1) складення іспиту (складення анонімного письмового тестування та виконання практичного завдання);

2) дослідження досьє та проведення співбесіди.

Відповідно до положень частини третьої статті 85 Закону рішенням Комісії від 25 травня 2018 року № 118/зп-18 запроваджено тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей під час кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді.

Згідно з пунктом 5 глави 6 розділу II Положення максимально можливий бал за критеріями компетентності (професійної, особистої, соціальної) становить 500 балів, за критерієм професійної етики - 250 балів, за критерієм доброчесності - 250 балів.

Отже, сума максимально можливих балів за результатами кваліфікаційного оцінювання за всіма критеріями дорівнює 1000 балів.

Шевченко А.В. склала анонімне письмове тестування, за результатами якого набрала 78,75 бала. За результатами виконаного практичного завдання Шевченко А.В. набрала 84 бали. На етапі складення іспиту суддя загалом набрала 162,75 бала.

Шевченко А.В. пройшла тестування особистих морально-психологічних якостей та загальних здібностей, за результатами якого складено висновок та визначено рівні показників критеріїв особистої, соціальної компетентності, професійної етики та доброчесності.

Рішенням Комісії від 26 листопада 2018 року № 286/зп-18 затверджено результати першого етапу кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді «Іспит», складеного 30 серпня 2018 року, зокрема судді Київського окружного адміністративного суду Шевченко А.В. Рішенням Комісії від 26 листопада 2018 року № 286/зп-18 суддю Шевченко А.В. допущено до другого етапу кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді «Дослідження досьє та проведення співбесіди».

Відповідно до положень статті 87 Закону з метою сприяння Вищій кваліфікаційній комісії суддів України у встановленні відповідності судді (кандидата на посаду судді) критеріям професійної етики та доброчесності для цілей

кваліфікаційного оцінювання утворюється Громадська рада доброчесності, яка, зокрема, надає Комісії інформацію щодо судді (кандидата на посаду судді), а за наявності відповідних підстав - висновок про невідповідність судді (кандидата на посаду судді) критеріям професійної етики та доброчесності.

Згідно з абзацом третім пункту 20 розділу III Положення під час співбесіди обов'язковому обговоренню із суддею (кандидатом) підлягають дані щодо його відповідності критеріям професійної етики та доброчесності.

Відповідно до підпункту 4.10.1 пункту 4.10 розділу IV Регламенту Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, затвердженого рішенням Вищої кваліфікаційної комісії суддів України від 13 жовтня 2016 року № 81/зп-16 (зі змінами, внесеними рішеннями Комісії)(далі - Регламент), інформація щодо судді (кандидата на посаду судді) або висновок про невідповідність судді (кандидата на посаду судді) критеріям професійної етики та доброчесності надається до Комісії Громадською радою доброчесності не пізніше ніж за 10 днів до визначеної Комісією дати засідання з проведення співбесіди стосовно такого судді (кандидата на посаду судді).

У разі недотримання Громадською радою доброчесності строку, визначеного абзацом третім цього пункту, питання щодо розгляду матеріалів вирішується Комісією у складі колегії під час проведення засідання, про що ухвалюється протокольне рішення.

Висновок, що надійшов після початку засідання з проведення співбесіди, Комісією не розглядається.

У порушення строку подачі відповідно до підпункту 4.10.1 пункту 4.10 розділу IV Регламенту Громадською радою доброчесності електронною поштою 7 травня 2019 року надано Комісії висновок про невідповідність судді Київського окружного адміністративного суду Шевченко А.В. критеріям доброчесності та професійної етики, затверджений 6 травня 2019 року. У день проведення співбесіди з суддею Шевченко А.В., 13 травня 2019 року, до комісії надійшла оновлена редакція висновку ГРД стосовно судді, затверджена 12 травня 2019 року. Отже, висновок надійшов із порушенням десятиденного терміну.

За таких обставин наданий висновок Громадської ради доброчесності Комісія не може розглядати у спосіб, передбачений частиною 1 статті 88 Закону. Комісією у складі колегії під час проведення засідання ухвалено протокольне рішення про залишення без розгляду цього висновку, однак інформацію, яка в ньому міститься та наявна в матеріалах суддівського досьє, взято до відома.

Стосовно встановлення обмеження права на мирні зібрання шляхом заборони проведення безстрокових заходів (акцій) з 1 до 31 січня 2014 року на вулиці Івана Франка, 19 у селі Нові Петрівці Вишгородського району Київської області біля та навколо офіційної резиденції Президента України «Межигір'я», що встановлені суддею Шевченко А.В. постановою Київського окружного адміністративного суду від 31 грудня 2013 року у справі № 810/7160/13-а суддя зазначила.

31 грудня 2013 року до Київського окружного адміністративного суду звернувся позивач Новопетрівська сільська рада Вишгородського району Київської області до Голови громадської ініціативи «Вільні політв'язні» Ластова І.І., громадського руху «Борці за благоустрій» (відповідальний за акцію ОСОБА_1), громадської компанії «Ні політ репресіям!» (відповідальний за проведення заходу – ОСОБА_2) про встановлення обмеження права на мирні зібрання шляхом заборони відповідачам та іншим суб'єктам, які реалізують право на мирні зібрання, проведення безстрокових

заходів (акцій) з 1 січня 2014 року біля та навколо резиденції Президента України «Межигір'я» (за адресою: Київська область, Вишгородський район, село Нові Петрівці, зокрема на вулицях Івана Франка, Дачній, Княгині Ольги, Межигірській, Білого Спаса, Петропавлівській, Івана Богуна, М. Лисенка, Г. Чубинського, Монастирецькій, С. Палія, Вишгородській, Святославській, Ігорівській, Володимирській, Борисоглібській, Яровій, Галицькій, Шевченка, Островського).

Постановою Київського окружного адміністративного суду від 31 грудня 2013 року частково задоволено позов Новопетрівської сільської ради Вишгородського району Київської області до голови громадської ініціативи «Вільні політв'язні» Ластова І.І., громадського руху «Борці за благоустрій», громадської компанії «Ні політрепресіям!». Встановлено обмеження права на мирні зібрання шляхом заборони відповідачам та іншим суб'єктам, які реалізують право на мирні зібрання, проведення безстрокових заходів (акцій) зі до 31 січня 2014 року на вулиці Івана Франка, 19 у селі Нові Петрівці Вишгородського району Київської області біля та навколо офіційної резиденції Президента України «Межигір'я». У задоволенні решти позовних вимог відмовлено.

Вирішуючи питання щодо обмеження в реалізації права громадян на мирні зібрання, суд виходив з дотримання справедливого балансу між забезпеченням безпеки національних інтересів і громадського порядку та забезпечення дотримання прав громадян, гарантованих Конституцією України. Суд не задовольнив позовні вимоги в повному обсязі, встановивши обмеження права на мирні зібрання не до всіх територій, які перелічувалися в заяві, а лише на одній вулиці, чітко обмеживши строк дії акції з 1 до 31 січня 2014 року, а не безстроково, як це було обумовлено позовними вимогами. Обґрунтовуючи своє рішення, суд зазначив, що заборона проведення мирних зібрань з 1 січня 2014 року і по невизначений термін, може призвести до порушень прав та інтересів громадян на проведення мирних зібрань у майбутньому.

До висновку щодо необхідності прийняття саме такого рішення суддя дійшла враховуючи події, які відбувалися з листопада 2013 року, кількість осіб, які зазнають тілесних ушкоджень, про що неодноразово висвітлювалося в засобах масової інформації. Суд визначив, що проведення таких заходів може створити реальну небезпеку заворушень чи злочинів, загрозу здоров'ю населення або правам і свободам інших людей. Судом також ураховано, що заплановані акції планується проводити у святкові дні (Новий рік, Різдво Христове, Водохреще) під час скупчення великої кількості людей.

Крім того, суддя звернула увагу Комісії на те, що одночасно було подано три заявки на проведення мітингу в одному й тому ж місці і в один і той же час, однак питання, які учасники мітингу мали намір донести до влади стосувалися різних сфер діяльності. Вказана обставина додатково свідчила про неможливість забезпечення громадського порядку й уникнення жертв під час проведення вказаних заходів з невизначеним колом осіб. Приймаючи рішення про часткове задоволення позовних вимог, суд виходив з реальної небезпеки заворушень чи злочинів, що підтверджувалося наданими доказами, врахував кількість осіб, різні політичні та соціальні гасла, неможливість встановити відповідальних осіб за проведення зібрань, розумність строків сповіщення, період проведення мирних заходів. Окремо суддею Шевченко А.В. зазначено, що в Україні жодного законодавчого акту щодо регламентації реалізації права громадян на проведення мирних зборів не прийнято, що ускладнює вирішення судами справ стосовно обмеження права на мирні зібрання.

На цьому акцентував увагу Європейський суд з прав людини у справі «Варенцов проти України».

Ухвалою Київського апеляційного адміністративного суду від 24 жовтня 2014 року у відкритті апеляційного провадження відмовлено.

Факти поведінки судді Шевченко А.В. під час розгляду нею справи № 810/7160/13-а були предметом перевірки Вищої ради правосуддя.

Ухвалою Другої дисциплінарної палати від 04 квітня 2017 року відмовлено у відкритті дисциплінарної справи стосовно судді Київського окружного адміністративного суду Шевченко А.В.

Другою дисциплінарною палатою Вищої ради правосуддя не виявлено фактів, які могли б свідчити про грубу недбалість чи навмисне порушення закону суддею під час розгляду справи і прийняття рішення, а також у її діях ознак істотного дисциплінарного проступку, несумісного зі статусом судді, що є підставою для звільнення судді з посади.

Пояснення судді, з урахуванням обставин, встановлених Вищою радою правосуддя, Комісія в складі колегиї визнає переконливими.

Розглядаючи питання відповідності кандидата критеріям професійної етики та доброчесності, у зв'язку з прийнятим за її участі судовим рішенням в загальному контексті, Комісія виходить з рекомендованих європейських стандартів оцінювання суддів. Так, у пункті 35 Висновку № 17 (2014) Консультативної ради європейських суддів (КРЕС) «Щодо оцінювання діяльності суддів, якості правосуддя і поваги до незалежності судової влади» (ССЈЕ(2014)2) від 24 жовтня 2014 року зазначається, що особи, які проводять оцінювання, мають зосереджуватися на методиці, яку суддя в цілому застосовує в своїй роботі, а не оцінюванні правового обґрунтування окремих рішень, останнє ж має визначатися виключно в процесі оскарження. У тому ж пункті йдеться про проблематичність базування результатів оцінювання на кількості або відсотку рішень, скасованих в апеляційному порядку, якщо кількість та характер скасування чітко не демонструє, що судді бракує необхідних знань права та процедури. Аналогічні позиції викладено КРЕС і в пунктах 57 та 74 Висновку № 11 (2008), пункті 36 Висновку № 6 (2004).

Відповідно до Рекомендації № (94) 12 «Незалежність, дієвість та роль суддів», ухваленої Комітетом Міністрів Ради Європи 13 жовтня 1994 року, рішення суддів не повинні переглядатися інакше, ніж через визначену законом процедуру апеляцій, судді не зобов'язані давати звіт щодо справ, які перебувають в їх провадженні, жодній особі, яка не належить до системи судової влади.

З огляду на викладене власне факт ухвалення суддею певного рішення не може бути ознакою невідповідності критеріям доброчесності та професійної етики.

Доказів на підтвердження недобросовісної поведінки судді під час ухвалення рішення, притягнення її до кримінальної, дисциплінарної, іншої відповідальності щодо розгляду справи не встановлено.

Стосовно наявності розбіжностей даних, наданих в інформації Національного антикорупційного бюро України (далі - НАБУ), та задекларованих чоловіком судді доходів, зокрема з приводу декларування більших сум доходів чоловіка за 2013-2018 роки, ніж ті, які наявні в інформації НАБУ суддя пояснила таке.

До моменту укладення шлюбу у вересні 2010 року її чоловік Шевченко Андрій та його матір Шевченко Лідія займалися господарською діяльністю та мали великі грошові кошти в іноземній валюті, що зберігалися на банківських рахунках у банківських установах. У підтвердження суддею Шевченко А.В. надано копії довідки,

виданої АТ «Правекс банк», ПАТ «Фортуна-банк», копії договорів банківського вкладу ПАТ «Фортуна-банк» та додаткових угод до них. Депозитні рахунки чоловіка збільшувалися за рахунок отриманих відсотків, а також за рахунок збільшення курсу валют.

Суддя зазначила, що з 2011 року нею подавалися декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру, в яких задекларовано її доходи та доходи чоловіка. Оскільки чоловік судді є нотаріусом, він щорічно подає відповідні декларації щодо доходів від незалежної професійної діяльності до податкових органів. Суддя Шевченко А.В. звернула увагу Комісії, що інформація НАБУ, яка міститься в досьє судді, має данні лише стосовно отриманих її чоловіком як нотаріусом доходів від юридичних осіб, тобто коштів, які перераховувалися за вчинення нотаріальних дій виключно в безготівковій формі. Інформація НАБУ не містить даних стосовно задекларованих чоловіком доходів (банківських відсотків за договорами банківських вкладів в іноземній валюті), а це великі шестизначні суми. У підтвердження суддею долучено до пояснень копії банківських довідок, копії Реєстрів для реєстрації нотаріальних дій, відомості з Державного реєстру фізичних осіб-платників податків про суми виплачених доходів та утриманих податків щодо Шевченка А.

Стосовно продажу корпоративних прав на суму 1 493 970 грн, які належали чоловіку судді та його матері, суддя надала копію витягу реєстрації змін до установчих документів юридичної особи ТОВ «Будівельний проект ОНАТ», копію нотаріально посвідченої заяви про вихід зі складу учасників ТОВ «Будівельний проект ОНАТ», копію протоколу зборів учасників ТОВ «Будівельний проект ОНАТ».

Крім того, суддею Шевченко А.В. надано копії документів щодо рухомого та нерухомого майна, яке належить їй, членам її сім'ї та близьким родичам, які сформовано в окремий том справи та долучено до досьє судді.

Комісія у складі колегії вважає пояснення судді Шевченко А.В. з зазначених питань прийнятними й такими, що не дають підстав для висновку про її недоброчесність.

Шевченко А.В. пройшла тестування особистих морально-психологічних якостей та загальних здібностей, за результатами якого складено висновок і визначено рівні показників критеріїв особистої, соціальної компетентності, професійної етики та доброчесності.

Врахувавши викладене, заслухавши доповідача, дослідивши досьє судді, надані суддею пояснення, Комісія в складі колегії дійшла таких висновків.

За критерієм компетентності (професійної, особистої та соціальної) суддя набрала 395,75 бала.

Водночас за критерієм професійної компетентності Шевченко А.В. оцінено Комісією на підставі результатів іспиту, дослідження інформації, що міститься в досьє, та співбесіди за показниками, визначеними пунктами 1-5 глави 2 розділу II Положення. За критеріями особистої та соціальної компетентності Шевченко А.В. оцінено Комісією на підставі результатів тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей, дослідження інформації, яка міститься у досьє, та співбесіди з урахуванням показників, визначених пунктами 6-7 глави 2 розділу II Положення.

За критерієм професійної етики, оціненим за показниками, визначеними пунктом 8 глави 2 розділу II Положення, суддя набрала 185 балів. За цим критерієм Шевченко А.В. оцінено на підставі результатів тестування особистих морально-

психологічних якостей і загальних здібностей, дослідження інформації, що міститься в досьє, та співбесіди.

За критерієм добросовісності, оціненим за показниками, визначеними пунктом 9 глави 2 розділу II Положення, суддя набрала 205 балів. За цим критерієм Шевченко А.В. оцінено на підставі результатів тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей, дослідження інформації, яка міститься у досьє, та співбесіди.

За результатами кваліфікаційного оцінювання суддя Київського окружного адміністративного суду Шевченко А.В. набрала 785,75 бала, що становить більше 67 відсотків від суми максимально можливих балів за результатами кваліфікаційного оцінювання всіх критеріїв.

Таким чином, Комісія дійшла висновку щодо відповідності судді Київського окружного адміністративного суду Шевченко А.В. займаній посаді.

Ураховуючи викладене, керуючись статтями 83-86, 93, 101 Закону, пунктом 20 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону, Положенням, Комісія

вирішила:

визначити, що суддя Київського окружного адміністративного суду Шевченко Анна Василівна за результатами кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді набрала 785,75 бала.

Визнати суддю Київського окружного адміністративного суду Шевченко Анну Василівну такою, що відповідає займаній посаді.

Рішення набирає чинності відповідно до абзацу третього підпункту 4.10.8 пункту 4.10 розділу IV Регламенту Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Головуючий

В.Є. Устименко

Члени Комісії:

С.В. Гладій

П.С. Луцюк